

Korenmolens "De Leeuw"

Aalsmeer

Openingstijden: dinsdag 13:00 tot 16:00 uur
zaterdag 13:00 tot 16:00 uur
Telefoon: 0297 346012

Locatie molen De Leeuw: Zijstraat 28 Aalsmeer

Uit de winkel

We zijn als medewerkers in de winkel maar wat blij dat we met een aantal mensen de winkel nog open kunnen houden in deze coronatijden.

Het is fijn dat flink wat nieuwe klanten de weg naar de molenwinkel hebben gevonden. Regelmatig is er dan ook vraag naar specifieke producten en verkopen we meer dan gewoonlijk andere meelsoorten dan tarwe en spelt.

Aardig wat beginnende thuisbakkers gaan eerst eens aan de slag met ons probeerpakket. Daarin hebben we van vijf soorten meel en mixen een kleine verpakking gemaakt, zodat de klanten uit kunnen proberen wat goed bevalt.

Omdat die producten ook nog eens in een leuke verpakking zijn gedaan, kopen klanten dit regelmatig ook om iemand anders cadeau te doen.

Klinkt dit goed? Komt u dan ook eens een kijkje nemen.

Van de bestuurstafel

Ook in de afgelopen periode hebben we binnen het bestuur regelmatig de afweging moeten maken om de winkel al dan niet open te houden.

Enerzijds willen we onze bestaande klanten, maar zeker ook de nieuwe thuisbakkers, van dienst blijven zijn. Aan de andere kant willen we dat voor de klanten èn voor alle betrokken vrijwilligers in de molen zo veilig mogelijk blijven doen.

Dat lukt door de opgestelde maatregelen op te volgen. Voor een aantal winkelmedewerkers is dat moeilijk genoeg. Hun eerste impuls is vaak om klanten zo goed mogelijk te informeren en te helpen bij hun keuze. Afstand houden is dan een zware opgave. Regelmatig is het dan ook nodig elkaar scherp te houden (Lees: op de afspraken te wijzen). Maar alleen zo kunnen we doorgaan met de verkoop.

Om met zo weinig mensen tegelijk in de molen te zijn, geldt de afspraak dat er maar één klant tegelijk in de winkel mag zijn.

Daarnaast zijn er vrijwilligers die een groter risico lopen als zij besmet zouden raken. Die komen helemaal niet op de molen.

Maar het is bovendien zuur voor nog een andere groep vrijwilligers. Dat zijn de z.g. MIO's, onze molenaars in opleiding. We hebben de opleiding helemaal stil moeten leggen, omdat de Leeuw een betrekkelijk kleine molen is en voldoende afstand houden met de molenaars van dienst al moeilijk genoeg is. Maar juist voor de MIO's die pas gestart waren, is er nu van enige praktijk geen sprake. Om ze toch nog een beetje tegemoet te komen, krijgen ze met enige regelmaat een informatieblad waarin allerlei theoriezaken aan de orde komen. Zo blijven ze nog een beetje op de hoogte en betrokken bij de opleiding.

'De Leeuw' zelf heeft daar zeker ook belang bij. Het merendeel van de huidige maalploeg was in het verleden leerling op onze molen! Nicole, Dennis, Chris, Simone, Fred en Adriaan zijn daar inmiddels gediplomeerd molenaar.

Het molenaarsambacht

Zoals uit het stukje "van de bestuurstafel" al blijkt, draaien we op 'de Leeuw' met een flinke maalploeg. Zonder uitzondering vrijwillige molenaars die uit enthousiasme en betrokkenheid niet alleen de molen draaiende houden, maar ook een mooi maalproduct proberen te realiseren.

Om dat voor elkaar te krijgen volgen zij scholing (een aantal heeft de extra opleiding tot korenmolenaar bij het AKG gevolgd) en draaien we sinds zo'n anderhalf jaar in tweetallen. Bovendien wordt na een draaidag een verslag van die dag gemaakt met daarin eventuele bijzonderheden of resultaten van het builen van het meel.

Dat het molenaarsambacht er vroeger anders uitzag, zal niemand verbazen. Zeker in de Gildetijd was de molenaar een burger met aanzien en hij behoorde samen met de geestelijke, de burgemeester en de brouwer tot de notabele van een stad of dorp. Voor een aantal mensen was de merkwaardige monopoliepositie van de molenaar een doorn in het oog. Veel molens waren dwangmolens, de boeren moesten daar verplicht hun graan heen brengen. Als er op korte afstand meer molens waren, probeerden de molenaars via onderlinge afspraken het maalloon hoog te houden. Ook in steden gebeurde dat. De hoogte van het maalloon verschilde van stad tot stad en was vastgelegd in een document. Het ging om een deel van het aangeleverde graan. De molenaar mocht uit elke aangeleverde zak graan een schep voor eigen gewin halen met een z.g. **molsterschotel**. (Zie op de website de Meel van de Leeuw nr. 38 juni 2015). Het ging om 1/24^e tot 1/16^e deel van de graanzak. Maar hoe notabel ook, veel molenaars lieten nog wel eens "de mouw meeschepper". De volksmond spreekt daar ook nog wel eens kwaad van:

*Mulder, mulder, korendief
Grote zakken heeft hij lief
De kleintjes wil hij niet malen
Daar kan hij niet genoeg uit halen*

Ook was het meel niet altijd van goede kwaliteit.

Zo diende in 1619 een groep ingezetenen uit de Noord-beemster een rekest in bij het Dijkcollege en beklaagden zich daarin "dat haer cooren seer grof ende qualijck wort gemaelen bij Pijeter Pijetersen." Zeker na het afschaffen van de Gildes rond 1800 werd het meer en meer noodzakelijk regelgeving te maken.

Al sinds 1822 gelden er daarom een aantal verboden en verplichtingen voor de molenaar. Het was de molenaar verboden:

- Meelhandelaar te zijn
- Andere granen dan rogge en tarwe te malen, tenzij met toestemming van de Minister van Financiën
- Een graanvoorraad binnen zijn molen aan te houden
- 's nachts te malen zonder toestemming
- Meel dat al eens gemalen was, te hermalen zodat het fijner werd
- Meel te zuiveren: het moest zoals het van de molenstenen kwam, worden afgevoerd. De bakker moest zelf met een zeef of buil het meel van de zemelen scheiden

Om verder elke vorm van belastingontduiking te voorkomen, moest de molenaar:

- Altijd een ambtenaar toelaten op zijn molen als er gemalen werd
- Zijn maalloon in het bijzijn van een ambtenaar in een aparte kist deponeren. Een kist met twee verschillende sloten, waarvan één sleutel berustte bij de ontvanger der directe belastingen ter plaatse, de andere bij de molenaar
- Van elke zak aangevoerd graan aantekening houden
- Elke zak graan afzonderlijk uitstorten en vermalen, zodat duidelijk was welke zak meel van welke zak graan afkomstig was

- Elke zak meel afzonderlijk administreren, onder opgave van de hoedanigheid
- Enkele uren van tevoren aanmelden dat hij ging malen

Ook moest exacte opgave worden gedaan van de ligging van de molen, de schuren, de loodsen en de woningen van eigen gezin en die van knechts. Bij eventuele huiszoeking moest de belastingambtenaar inzicht

hebben in de mogelijke bergplaatsen en in mogelijke smokkelroutes van graan waarover geen belasting was betaald.

Graan voor bemesting of veevoeding, waarover geen belasting behoefde te worden betaald, werd gemengd met zand om het ongeschikt te maken voor menselijke consumptie.

Tegenwoordig hebben wij te maken met de NVWA die toezicht houdt op de hygiëne in de molen en kwaliteit van de maalproducten. Daarnaast keurt het Ambachtelijk KorenmolenaarGilde jaarlijks ons meel. Kinderspel vergeleken bij de voorschriften van destijds.

We zijn verheugd dat u en meerdere donateurs de keuze gemaakt hebben voor de digitale versie van 'Meel van de Leeuw'. Tot voor kort verzonden we de gedrukte versie via SANDD, maar in het afgelopen jaar was dat niet meer mogelijk en moesten we de duurdere weg via Post.nl kiezen. Dat scheelt behoorlijk in de portokosten die we op de jaarrekening van 2020 terug zagen. Een voordeel om de digitale versie te lezen is dat het weinig moeite kost om even de website van de molen te openen:

www.molendeleeuw.nl